dere som Guvernør. Tre Maaneder varede Rejsen. Der gik flere Aar inden hun atter kom til Europa, hvor hun i Dresden gik i Skole, ligetil Familien i 1872 omsider slog sig ned i Finland, paa dens gamle Gods *Hongola*. Hun siger selv, at hendes Barndoms omvekslende Liv, der var broget som en vidunderlig Billedbog, har sat Spor i hende og indgydt en Uro i hendes Blod, hun aldrig blev Herre over.

Aaret 1893 var et Hungernødens Aar i Finland. Især var Tilstanden elendig ved Kajana, og paa eget Initiativ med en Udrustning hun selv havde bestridt, rejste Annie Furuhjelm derhen for at lindre Nøden. Vejene var for det meste tilsneede og hun maatte søge sig frem til Hytterne med sit Forraad af Levnedsmidler og hjælpende, som hun kunde bedst med Raad og Daad, gik hun fra Hytte til Hytte. Hun fandt, at her var helt andre Misforhold at afhjælpe end den foreliggende Hungersnød. Folket levede i den dybeste Uvidenhed og en virkelig Elendighed raadede i mer end een Henseende. Hun begyndte da et Oplysnings- og Vækkelsesarbejde, hun stiftede Arbejdshjem og Børnehjem, og hun søgte at bibringe Befolkningen idet mindste de mest elementære Begreber om Renlighed og Sundhedshensyn.

Da Frk. Furuhjelm overtog »Nutid«, maatte vel mange af disse andre Interesser vige. Uretfærdighed havde altid oprørt hende, og da hun først ret fik Øjnene op for en af de største Uretfærdigheder man kender, nemlig Kvindens Stilling i Samfundet, viede hun sig helt til Kampen for Kvindernes Sag.

Og hun siger, at hun aldrig har angret, at hun gav sig hen til det Arbejde.

At hun bliver højt vurderet i den Internationale Alliance — det store Verdensforbund for Kvindestemmeret — bevises af, at hun denne Sommer i London valgtes til Næstformand i den Internationale Bestyrelse. Hendes Virksomhed i de finske Kvindeforeninger og Forbund, ser man af hendes mangeaarige Formandsstilling i Kvinnosakföreningen »Unionen« saavelsom i den nyere dannede Forening for de svensktalende Kvinder.

Foredrag om Norge.

De norske Kvinders Arbejde i Kommunen og i Edsvoreretten.*)

Kvindevalgretsklubben holdt Møde d. 17. November med Frk. *Frederikke Mørck* som Taler. Da vi i vort Novemberblad har havt en Artikel om Storthingsvalgene i Norge og om hvorledes Kvinderne dér var stillede, vil vi af Frk. Mørcks Tale særligt fremdrage de norske Kvinders Arbejde i *Kommunen*. Kun vil vi gengive hendes Bemærkning om, at

*) Juryen.

Frederikke Mørck.

der undertiden til Storthingsvalgene var flere Kvinder mødte frem som Vælgere end Mænd. Da Højrepartiet sammen med sin Forbundsfælle — de Frisindede — ikke vilde have Kvinder i Storthinget, og Kvinderne i Norge er udpræget partipolitiske, der aldrig for at faa en Kvinde ind i Storthinget skulde vilde svigte Partiet, saa er det intet Under, at man mærkede saa lidt til Udnyttelsen af Kvindernes Valgbarhed.

I Kommunalbestyrelserne sidder der i Norge — altsaa i Perioden fra 1908 til 1910 — ialt 140 Kvinder som Repræsentanter og mellem 200 og 300 Kvinder som Suppleanter. I Norge bliver én af Suppleanterne, tilkaldt, saasnart en Repræsentant er forhindret i at give Møde, saa der i Virkeligheden er flere end de 140 Kvinder aktive i Landets samtlige Kommunebestyrelser. Der er ikke mange Kvinder, naar man hører, at de sidder ved Siden af 12,716 Mænd. Der er dog nogen Fremgang, thi i den første Valgperiode fra 1902 til 1904 var der under én Procent Kvinder. Nu er Procenten stegen til $1^1/_{10}$ Del. Antallet af stemmende Kvinder er steget fra $20^1/_{10}$ Procent i 1901 til $32^7/_{10}$ Procent i 1907. Man maa i sin Bedømmelse heraf tage Hensyn til den barske Natur som vanskeliggør Kommunikationerne og tænke paa, hvor ofte Boligerne ligger isolerede og i store Afstande fra hinanden. Det er imidlertid et Faktum, at Landets Kvinder er baade interesserede og vaagne for alle kommunale Spørgsmaal. Antallet af de stemmende Kvinder paa Landet og i Byerne forholdt sig i 1907 som 19 til 62.

Kvinderne har som Repræsentanter i Kommunerne vist sig deres Post fuldkommen voksen. Deres Organisationer har været en stor Støtte for dem. I disse vedtoges Forslag som fremførtes, og at der har staaet saa mange Kvinder bag Repræsentanterne har haft sin store Betydning. Mange er de Forslag, som lidt efter lidt er gaaet igennem og blevet Lov.

Det, der ligger Kvinderne nærmest paa Hjertet, er at tage sig af Børn, Fattige, Syge og i det Hele af de Elendige i Samfundet og føre dem til bedre Livsvilkaar. Thi i disse Ting har Kvinder Aarhundreders Erfaring. Af nye Love ser vi saaledes, at Tobakssalg til Børn under 15 Aar er forbudt, at Børn under 15 Aar ikke hos Pantelaanere kan laane paa Sager de medbringer i deres eget Navn. Naturligvis hændte det tidligere, at Børn blev benyttede af Tyvebander til at hæve Laan paa deres Tyvekoster. I Søfartsbyerne afleverede Smaapiger ofte Vasken ombord i Skibene Da herunder dulgtes forskellige Farer for dem, fik Kvinderne sat igennem et Forbud mod at give Smaapiger Adgang til disse Skibe. — Ligeledes har man brugt samme Sygevogn til at bringe alle Slags Syge — baade Barselkvinder og Diphteritispatienter — til Sygehusene. Kvinde-Repræsentanterne i Byraadene fik sat igennem, at der bevilgedes 1500 Kroner til en speciel Sygevogn for smittefarlige Syge. Kvinderne har ligeledes sat sig i Bevægelse for en kommunal Dyrlæge blev ansat for at tilsé Dyrene. Skøndt Sundhedskommissionen sammesteds erklærede det ufornødent at lave en saadan Post, gik Forslaget ikke destomindre enstemmigt igennem paa Grundlag af Kvinderepræsentanternes Fremstilling af Sagen. Ved Kvinderepræsentanternes Foranstaltninger fik man bevilget 36,000 Kr. til Lukning af en ildelugtende Bæk, der gik igennem et Arbejderkvarter i en af Norges større Byer og i Stedet blev der gravet Kloaker og skaffet Afløb samt indlagt Vandledninger i Arbejdernes Hjem. Kvinderne har baade Øje for at faa disse Ulemper rettede og Hjerte for dem, der lider derunder. I Aarrækker var de forblevne upaaagtede.

Man har i Norge ikke alene faaet Kvinder ind i Kommunestyrerne men tillige faaet en Lov om, at de skal vælges ind i Handelsretterne og i Legatbestyrelserne, ligesom de ogsaa har Tilsyn med Plejebørn.

I Kristiania er der Kvinder i Skoleraadene, i Fattigbestyrelsen, i Værgeraadet og fra 1ste Januar 1901 kommer der Kvinder i Fabrikstilsynet. Ogsaa bliver der ansat en rejsende kvindelig Inspektør med Assistent for det hele Land. Den kvindelige Inspektør er meget ringere lønnet end de mandlige, thi der kræves ingen teknisk Uddannelse af hende.

Der er ogsaa i Norge Kvinder i Politiets Tjeneste. I de Arrester, hvor drukne Kvinder hensættes, er der kvindelige Sluttere, som tager sig af dem, naar de bringes til Politistationen. Som bekendt skal alle berusede Folk undersøges, om de har Redskaber paa sig, hvormed de kan gøre sig selv eller Medfangerne Skade, eller om de har Tyvekoster. Disse Undersøgelser har — indtil for faa Aar siden — altid været udførte af Mænd. At dette kan være uheldigt, behøver næppe paapeges.

Alt dette beviser, i hvor høj Grad Kvinder er samfundsinteresserede. Kommer man ind paa tekniske og merkantile Omraader, skorter det ofte — især de ældre Kvinder — paa den fornødne Indsigt, thi i deres Ungdom stod ikke alle Døre aabne for dem til videre Uddannelse som i vore Dage. Bestandigt kommer de ind i mange praktiske Hverv som i Tilsyn med Børnehjem, Sygehus, Sindssygeasyler; og paa Landet har man dem i Valgkomitéer, Bygningskomitéer m. m. Ved given Lejlighed fik man en Udtalelse af Kristiania By's Ordfører: »at de alle kun havde godt at sige om den interesserede og dygtige Maade, hvorpaa Kvinderne arbejdede.«

Arbejdet var ofte strengt nok, saaledes kan anføres en Aften, hvor der i Kommunen laa 80 Sager til Behandling, af hvilke mange